

Høgskolen i Telemark

Fakultet for allmennvitenskapelige fag

EKSAMEN

I

2701 LINGVISTIKK

03.05.13

Tid: 3 timer

Målform: Bokmål eller nynorsk

Sidetall: 4 + forside

Hjelpemiddel: Ingen

Merknader: Begynn på nytt ark for hvert spørsmål.

Vedlegg: Ingen

Eksamensresultatene blir offentligjort på Studentweb

Spørsmål 1: SEMANTIKK

Hvilke semantiske roller (agens, patiens osv.) er uttrykt i de utheva orda?

1. **Kaja** spiser eplet
2. **Isen** smelter
3. **Sola** smelter isen
4. Børre ga **meg** en overraskelse
5. **Ungene** liker sjokolade
6. Jeg leser **boka**

Spørsmål 2: MORFOLOGI

- a) Vis den hierarkiske morfologiske oppbygginga til ordet *likestillingsprosessen*. Du kan bruke et morfologisk tre eller hakeparenteser i framstillingen.
- b) Hvilke grammatiske kategorier og trekk er aktuelle for ordklassen substantiv? Hvilke grammatiske kategorier og trekk er aktuelle for substantivet i frasen *to glade lærere*?
- c) Hva er forskjellen på avledningsformativer og bøyningsformativer?

Spørsmål 3: SYNTAKS

- A: 1. Forklar kort hva som kjennetegner en preposisjonsfrase.
2. Angi preposisjonsfrasene i setningene under ved å streke under dem (på eget ark).

Hva var det du skulle kjøpe på butikken?

Etter en time hadde de drukket hverandre under bordet.

Alt dette stod i boka med det spesielle navnet.

- B: Gi en syntaktisk treanalyse av setningen nedenfor, der både ord-, frase- og funksjonsnivå er representert.

En blåøyd gutt fortalte at han nylig hadde gitt broren sin en gave som var veldig dyr

Spørsmål 4: FONETIKK OG FONOLOGI

A: Hvilke endringer får vi dersom vi i de følgende ord skifter ut:

1. **flikk** med **nasal** i ordet *føre* [²f^wø:re]
2. **lang, runda** med **kort, urunda** i *søt* [s^wø:t]

Skriv de nye orda både med vanlig ortografi og i fonetisk transkripsjon.

B: Del opp orda nedenfor i stavelser, og angi om den enkelte stavelse er trykksterk eller trykksvak, aksentuert eller uaksentuert:

a. Aspirasjon	b. Installere
c. Kveldstur	d. Beskrivelse

C: Forklar overgangen fra [d] til [r] i ordet *dra*.

Spørsmål 5: DIAKRON LINGVISTIKK

- a. Hva kalles lydendringen som skjer når ordet *grunnpreg* blir uttalt *grumpreg*?
- b. Hva kalles lydendringen som skjer når infinitiven *å kaste* i noen dialekter blir uttalt *å kast*?
- c. Hva kalles lydendringen som skjer når ordet *båten* blir uttalt *båtn*?

Spørsmål 6: SOSIOLINGVISTIKK

Forklar kort **to** av de følgende begrepene:

1. Lingua franca
2. Kreolspråk
3. Språkhandling
4. Tospråklighet
5. Kommunikativ kompetanse

SKJEMA TIL OVERGANG

[d]	OVERGANG	[r]
ART		
NAS		
VIB		

Spørsmål 1: SEMANTIKK

Kva for semantiske roller (agens, patiens osv.) er uttrykt i dei utheva orda?

1. **Kaja** et eplet
2. **Isen** smeltar
3. **Sola** smeltar isen
4. Børre ga **meg** ei overrasking
5. **Ungane** liker sjokolade
6. Eg les **boka**

Spørsmål 2: MORFOLOGI

- a) Vis den hierarkiske morfologiske oppbygginga til ordet *likestillingsprosessen*. Du kan bruke eit morfologisk tre eller hakeparentesar i framstillinga.
- b) Kva for grammatiske kategoriar og trekk er aktuelle for ordklassa substantiv? Kva for grammatiske kategoriar og trekk er aktuelle for substantivet i frasa *to glade lærarar*?
- c) Kva er skilnaden på avleiingsformativ og bøyingsformativ?

Spørsmål 3: SYNTAKS

A: 1. Forklar kort kva som kjenneteiknar ein preposisjonsfrase.

2. Angi preposisjonsfrasene i setningane under ved å streke under dei (på eige ark).

Kva var det du skulle kjøpe på butikken?

Etter ein time hadde dei drukke kvarandre under bordet.

Alt dette stod i boka med det spesielle namnet.

B: Gi ein syntaktisk treanalyse av setninga under, der både ord-, frase- og funksjonsnivå er representert.

Ein blåøygd gut fortalde at han nyleg hadde gitt bror sin ei gåve som var veldig dyr

Spørsmål 4: FONETIKK OG FONOLOGI

A: Kva for endringar får vi dersom vi i følgjande ord byter ut:

1. **flikk** med **nasal** i ordet *føre* [²f^wø:re]
2. **lang, runda** med **kort, urunda** i *søt* [s^wø:t]

Skriv dei nye orda både med vanleg ortografi og i fonetisk transkripsjon.

B: Del opp orda under i stavingar, og skriv om den einskilde stavinga er trykksterk eller trykksvak, aksentuert eller uaksentuert:

a. Aspirasjon	b. Installere
c. Kveldstur	d. Beskrivelse

C: Forklar overgangen frå [d] til [r] i ordet *dra*.

Spørsmål 5: DIAKRON LINGVISTIKK

- a. Kva kallast lydendringa som skjer når ordet *grunnpreg* blir uttalt *grumpreg*?
- b. Kva kallast lydendringa som skjer når infinitiven *å kaste* i nokre dialektar blir uttalt *å kast*?
- c. Kva kallast lydendringa som skjer når ordet *båten* blir uttalt *båtn*?

Spørsmål 6: SOSIOLINGVISTIKK

Forklar kort **to** av dei følgjande omgrepa:

1. Lingua franca
2. Kreolspråk
3. Språkhandling
4. Tospråklegheit
5. Kommunikativ kompetanse

SKJEMA TIL OVERGANG

[d]	OVERGANG	[r]
ART		
NAS		
VIB		